

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

In festo Nativitatis Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

PRO FESTO NATIVITATIS DOMINI.
EXHORTATIO I.

Proponit causam, cur Christus Infans fieri voluerit, scilicet
ob majorem Dei gloriam.

T H E M A.

Parvulus natus est nobis. Isaïæ 9. 6.

Heresis olim extitit, ab Authore suo Apelle, Apellitarū nomen sortita: quæ quidem Christum Dominum crucifixum, mortuumque pro nobis; minime verò parvulum natum, puerilibusque miseris subjectum fuisse credebat: quasi illum minus deceret nasci, quàm mori. Contra hanc insurgit Tertullianus, Author antiquissimus, de carne Christi Cap. 5. ita scribens: *Quid magis erubescendum nasci an mori? Carnem gestare, an Crucem? Circumcidi, an suffigi? Idolari, an sepeliri? In præsepe deponi, an in monumento recondi?* Clare loquitur Propheta Evangelicus Isaïas, mythenia

anreogratiz seculo eventura prævidens, dum ait Cap. 7. 15. *Ecce Virgo concipiet, & pariet Filium. & vocabitur nomen ejus Emmanuel; Butyrum & mel comedet, ut sciat reprobare malum & eligere bonum.* Hoc est (ut Mellistius Doctor exponit) *Infans erit, & infantilibus vescetur alimentis.* Nemo prudens negaverit, DEUM potuisse sibi formare corpus humanum, omnino perfectum, quale esse consuevit in atate virili; quemadmodum Adamo primo Parenti nostro efformavit in Paradiso: At hoc noluit; sed potius Infans parvulus de Virgine nasci elegit.

Causam hujus rei majorem DEI gloriam esse, præfenti exhortatione demonstrabimus.

B 2

I. S.

I.
Causa
infantiae
Christi est
major Dei
gloria.

I. Si causam parvitaris Emmanuelis nostri rescire aveamus, ipsummet interrogemus Infantem. O Divine Infans, quæ (obsecro) causa est, quod non in virili statura, sed infantili mundum ingredi volueris? Si penitus Infantulum hunc intueamur, tacet quidem, sed ocellos in cælum ad Patrem cælestem elevare videtur; indicans causam esse gloriam Patris: Confirmantque id ipsum Angeli, ipso tacente, concinentes: *Gloria in excelsis Deo*. Verùm quomodo ex eo Dei gloria oriatur, non illico apparet. Quare sciendum est, extrinsecam Dei gloriam in eo consistere, ut Dei Potentia, Sapientia, Bonitas, aliæque Attributa Divina hominibus innescant: Gloria enim est clara cum laude notitia: Sed hinc rursùm oritur dubium; relucetne major Dei gloria & innotescat magis Dei Potentia, Sapientia & Bonitas, quod Christus sit infans parvulus, infirmus, contemptus? An verò non longè magis divina hæc Attributa elucescerent, si Salvator Mundi & Messias in Lege promissus, mundum ingrederetur in ætate virili, staturâ perfectâ, velut Adam, speciosus ut Absalon, fortis ut David, corpore magnus & supereminens omnes, ut Saul.

Respondemus, Carissimi, nequaquam id ad DEI gloriam conduxisset: **V**ERUM enim cum sit infinita Sapientia utique elegit, quod fuit ad majorem Dei gloriam; nec aliud potuit eligere: elegit autem corpus infantile: at cur hoc ipsum? **D**EUS in eo ponit gloriam suam eamque demonstrat, non quod simpliciter patret miracula,

& molietur magna; sed quod ea patret per vilia instrumenta. Quemadmodum Scriptori majori gloria est, pulchrum efformare characteres calamo inepto, quàm apto, & Pictori pingere elegantet penicillo rudi, quàm subtili: Ita Deo Domino nostro majori honori est magisque ostendit Potentiam suam, si per minima operetur maxima, quàm si per majora eadem efficeret.

Unde cum pientissima & fortissima Heroïna & simul humillima Judith cælestem à DEO opem postularet adversus Bellicosum Holofernem, ejusque formidabilem exercitum, approbat ad Deum. c. 9. 15. *Erit hoc memoriale nominis tui; cum manu femine decerit eum.* Quali dicat Majori erit tibi gloria, per imbellem feminam proterente hunc Ducem, quàm per alium generosum Pugilem vel exercitum.

Quemadmodum majus robur & Potentia, majorque inde exorta est gloria Samsoni, quod mandibulâ alni, vili instrumento, occiderit mille viros, quàm si adhibuisset acinacem, aut romphæam bis acutam; ita majus Dei robur & Potentia ac gloria est per Infantem hostes potentes vincere. Et hæc major dei gloria fuit sternere Goliathum per Davidem juvenem, & quidem fundâ, quàm per Heroem aliquem gladio & hastâ instructum; ita patret Dei major elucet Potentia & gloria per infantem hostes suos debellare, quàm per virum robustissimum.

Quid enim gloriosius, quàm mundum longè, latèque dominantem vincere? Vicit Infans. Quid gloriosius, quàm carnem omnibus insultantem compi-

mere? compressit Infans. Quid gloriosius, quam Dæmonem omnibus imperantem subjungere? Subjugavit Infans. Valde igitur in eo Dei omnipotentia & fortitudo elucescit. Deinde quanta potentia in tot, quæ circa Infantem hunc accidunt, mirabilibus refulget? Puellus hic in stabulo tenebroso nascitur; & claritas Dei circumfulget Pastores: quanta potentia, quanta gloria! Hic Puellus jacet in præsepio, absque famulatio; & Cherubini ac Seraphini, famulaturi advolant è cælo: quanta gloria? Hic Puellus ab Herode Rege negligitur; sed à tribus Magis ab Oriente, stellâ duce, venientibus adoratur: quanta gloria? Hic Puellus jacet inter brutas animantes, & Angeli annuntiant ejus gloriam apud mortales: dormit quietè in præsepio, & omnis Hierosolyma turbatur & angitur. Præ rigore tremit, & Herodem facit contumilicere: teneras ex ocellis fundit lacrymas, & omnes pueri infra bimatum, in tota Regione effundunt sanguinem. O quanta hic elucet in hoc infante Dei Potentia, Sapientia, Bonitas & Gloria? Præclarè S. Chrylóstomus: *Tanto tempore in cælu tonuit, & non salvavit: in cunis vagiit & salyavit. Toties tonuit in Oriente, & nullus Rex se ideo movit loco suo: gemit & more infantili lacrymatur in cunis, & efficit, ut è sua Patria egrediantur tres Reges. Fecit multa alia prodigia in Ægypto sub Pharaone Rege, in aère, in aqua, in agris, in domibus, in aula & extrâ; neminèque convertit suam videns transiit infantiam; & ad veri Numini agnitionem totum illud regnum transfudit.*

An non igitur, Charissimi, ex his omnibus clarè liquet, majorem Deo gloriam accrevisse, ex infantia Christi, quam si absque ea, in virili atate, salutem nostram in terris operatus fuisset? Major enim inde, ut vidimus, Dei Potentia, Sapientia, Bonitas, aliæque attributa resplendent. Laudemus ergo Dei potentiam, quæ tanta per hunc infantem operatus est prodigia! Glorificemus ejus sapientiam, qui per parva novit debellare magna, & per infirma confundere fortia! Deprædicemus ejus Bonitatem, qui per hunc infantem tori mundo succurrere, salutemque adferre dignatus est.

II. Nunc Protasi, addamus apodictin atque ex dictis colligamus, ac dicamus, hodie dum à Deo eandem observari methodum, gloriam suam mundo manifestandi: dum infinita ejus Potentia, Sapientia & Bonitas per parva operatur magna, & maxima, per minima. Id est opera magna & gloriosa efficit, non per superbos, sed per humiles. *Deus enim superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Jacobi 4. 6.*

R. P. Cornelius Vishavus insignis Tironum in Societate nostra Magister, hoc dare solebat Tironibus suis documentum, ad sanctæ humilitatis commendationem. *Deus gaudet res ex nihilo condere, quod è modus infinita ejus virtuti proprius sit, & clarius eam prodatur: ut igitur hanc rerum universitatem & pulcherrimam speciem ex nihilo procreavit; ita & in animis hominum, mundum, ornatumque virtutum, ex nihilo, id est, ex humilitate, quæ suum*

B 3

II.
Per parvos & humiles
Deus magna operatur ad gloriam suam.

quisque nihilum profiteatur, effocere: super-
bos vero: infinita tentationibus subicere,
quod id Deus permittat, ut diffidere sibi dis-
cant. Tannerus in vita pag. 74. Hæc
ergo est praxis Dei, gaudet res ex nihilo
condere, solet humiles nihilum suum
agnoscentes, ad magna efficienda,
velut aptissima instrumenta, adhi-
bere.

Asserebat olim Deus Regi Pharaoni
Exodi 9. 16. *Idcirco posuisti, ut ostendam
in te fortitudinem meam; & narretur no-
men meum in omni terra.* In quoniam ve-
ro Deus contra Pharaonem maximè
potentiam suam demonstravit? In hoc
videlicet, quod bellum grave & into-
lerabile ei indixerit per cyniphe, mi-
nutissima animalcula. Egyptii enim
qui ad alias sibi inflictas plagas exce-
cati & indurati fuerant, aspicientes &
sentientes hæc volatiles tutmas, protin-
us exclamârunt: *Digitus Dei est hic,*
Exodi 8. Ita hodie dum Deus, ut ma-
gis ejus elucescat potentia, per minima,
seu per humiles, operatur maxima.
Innumeris res hæc comprobari posset
exemplis.

1. Quàm admiranda Deus in mundo
universo operatus est per humiles &
idiotas Apostolos? Nonne in omnem
terram exiit sonus eorum; & Reges
ac Principes cum Regnis & Regionibus
jugo Christi subdidit? Ut verè di-
xerit Doctor Gentium: *Infrma mundi
elegit Deus, ut confundat fortia, & qua
stulta sunt Mundi, ut confunderet Sapien-
tes?*

2. Quàm admiranda patravit idem
Deus per Antonios, Paulos, Simeones,

Franciscos, homines indoctos, sed om-
nino humiles: *Humilibus autem dat gra-
tiam.* Non multi nobiles, non multi
potentes mundi: sed debiles magna ef-
ficiunt pro gloria Dei, & stupenda ope-
rantur.

3. Quàm admiranda egit idem be-
nignissimus Deus per Theresiam Vir-
ginem humilem, quæ & 32. Monaste-
ria ædificare, libros conscribere, alios
instruere, Ordinem reformare potuit,
similiter de S. Clara, aliisque Ordinum
fundatricibus legere est? Quæ licet Ju-
ditha de Holoferne, ita de mundo, car-
ne, & Dæmone triumphârunt. *Infrma
Mundi Deus eligit, ut confundat fortia.*

4. Quàm admiranda operari digna-
tus est Deus per S. Ignatium, per unum
militem sæcularem, talem Ordinem
Religiosum per totum mundum ex-
citavit. Quàm admiranda per S. Franci-
scum Xaverium in India fecit? quoti-
anarum millia in Ecclesiæ ovile in-
trodixit; Idololatricæ abstulit? Quàm
admiranda per reliquos primos Socie-
tatis nostræ Patres; qui erant viri hu-
millimi, eleemosynis viventes, holti-
talia frequentantes, omnem saltum de-
clinantes, rudibus & pueris catechetis
explicantes. Et quid non egere in Con-
cilio Tridentino, in Gallia, Germania,
Hispania, Italia, India & Japonia? Idem
in illorum sequacibus & posteris depre-
hendere licet, quò majori fuere humilitate;
eò copiosiores, in proximo, fructus
fecere; & gloriohiora pro Dei gloria
machinati sunt. Admiranda fecit R.P.
Franciscus de Villanova; vir humilitate
excellens. Erat is parentibus agro-
natorum

libus natus, doctrinā modicā instructus, Grammatica rudimenta pueris tradens; & assidue Domi in culinā mitteris, aliisque vilibus officiis se exercens; & tamen, quanta sunt, quae pro Dei gloria & salute animarum egit? Tanto fervore concionatus est, ut in stuporem dederit Auditores; etiam doctissimos; & 144. selectissima capita ad Societatem adduxerit. Collegium Complutense adificavit & fundavit, ad alia plurima multum contulit, Cordubæ, Montillæ, Conchæ, Placentiæ. Ut Tanneros in vita ejus referret. Ex quibus omnibus cernimus, Deum eligere infirma mundi, ut fortia quæque confundat.

Quæ cum ita sint, concludamus, Charissimi, majorem Dei gloriam provenisse ex Christi infantia & humilitate, quam ex ejus staturâ virili assumptâ profuxisset. Discamus quodque, si verè cupiamus, Deum per nos, tanquam instrumenta, operari magna, per nostras catecheses, conciones, sci-

entias, conversationes efficere multa, oportere nos esse humiles in oculis nostris: ita ostender in nobis gloriam suam, & per humilia confundet fortia: & sicut per cyniphe, prosternet per nos Pharaonem stygium, & tanquam per alteros Davides, dejiciet Goliathum; & tanquam per mandibulam asini, sternet mille viros, quos vel à peccatis ad gratiam, vel ab hæresi ad fidem orthodoxam perductos Christi jugo subjiciemus. Simus humiles & cum Sancto Francisco, Sancta Theresia, Sancto Ignatio & primis Patriarchis nostris, magna pro Dei gloria operabimur. E contra verò si superbi inflati, viribusque propriis nixi fuerimus, incassum laboraturi sumus: *Deus enim superbis resistit & humilibus autem dat gratiam. Deposuit potentes de sede: & exaltavit humiles.*

* *

PRO

PRO FESTO NATIVITATIS DOMINI.

EXHORTATIO II.

Proponit aliam causam, cur Christus fieri voluerit infans;
ut scilicet disceremus ab ipso simplicitatem
puerorum.

T H E M A.

Invenietis Infantem. Lucæ 2.

Admirandum pe-
nitur est, quod
ad Christum in-
fantem in stabu-
lo, in præsepio
jacentem, per
Angelos accer-
santur Pastores,
& per stellam Magi. De Pastoribus
ait Evangelista: *Venerunt festinantes* de
tribus vero Regibus scribit: *Ecce Magi*
ab oriente venerunt. O Divine Infans!
Quo fine ad te veniunt hi Pastores &
Reges? An non præstaret eos exspecta-
re tempus prædicationis tuæ; quando
eis Evangelium & Legem novam pos-
ses proponere? Non. Ad quid ergo ve-
niunt? Num eis loqueris, aut instru-
ctiones dabis? Non. Num in eorum
præsentia, miracula & signa patrabis?

Non. Quid igitur apud te facienti? Vo-
lo, ut me in hoc statu, in quo sum, vi-
deant: volo, ut hanc meam innocen-
tem, humilémque simplicitatem oculis
suis intueantur, atque ita primam, de
initio conversionis maximè neces-
sariam virtutem addiscant. Ecce meli-
o Pastores! o Magi! aspiciete me & pro-
bè perspicite; quomodo ego caeli ter-
raque Monarcha, Dominus potentia,
sapientia & magnitudinis infinita, pro
amore & exemplo vestro, factus sum
innocens, humilis, & simplex infans.
& hæc sit doctrina, quam à me discatis,
hæc sit prima lectio, primam dogma,
quod alitè vobis imprimatis. Illud ip-
sum revera præclare didicerunt Pastro-
res; qui revertebantur laudantes & glo-
rificantes Deum: idem quoque dogma,
tres Reges rectè percepisse, satis ostendit
effectus

eff. auctus ipse & quàm efficax fuerit hic affectus in eorum cordibus ; nam per aliam viam reversi sunt in regiones suas ; & non solum in Christum crediderunt, atque conversi sunt ; verùm etiam ipsum alius prædicarunt.

Quomodo & nos idem præstare , & à Christo infante simplicitatem infantilem discere debeamus , jam exponemus.

I. Prima igitur virtus , quam Tiro Religiosus a Christo infante haurire debet , est simplex innocentia , & innocens humilisque simplicitas. *Illud attulit*, ait Doctor Mellissius , quod *primus omnium Christus apparuit puer ; ut simplicitatem ante omnia quarendam nobis doceret esse*. Et quidem teste eodem Doctore , in conversationis nostræ initio , nulla nobis magis necessaria virtus est , simplicitate : oportet enim redire ad pueritiam : licet enim , è sæculo ad Religionis scholam veniens , esses Philosophia , Theologia , Jurisprudentiâ , & omni politicâ ac mundanâ Sapientiâ instructissimus ; oportet in hac schola , redire ad infantiam , ad prima religiose vitæ & perfectionis rudimenta. *Noli egredere*, ait dictus S. Bernardus , *Orationem habeo , jejunium , recollectionem , & modestiam : habesne simplicitatem ? Non in tegete : exi ergo ex Clara Valle ; non es habilis ad acquirendam perfectionem ; quia cares eum principio ; sine quo vana spes est ejus assequenda*. Hæc ergo simplicitas innocens & humilis , ante omnia , nobis à Christo infante est addiscenda ; tanquam necessaria ; non solum ad perfectionem ; sed etiam ad æternam salutem ; teste Veritate ipsâ : *Nisi efficiamini sicut par-*

vuli , non intrabitis in regnum celorum. Matth. 18.

In quo autem consistit , quòsque auctus habet hæc simplicitas puerorum ? Varii Sancti Patres varios allegant ; ac præ reliquis , clarè S. Hilarius ait : *Hi Patrem sequuntur ; Matrem amant ; proxi- mo velle malum resistunt ; curam opum negligunt ; non insolent ; non oderant ; non mentiuntur ; dictis credunt ; & quod audiunt , verum habent*. In his omnibus præluxit nobis Christus infans ; & nos , ad ipsius servitium vocatos , ad imitandum provocat : *Revertendum est*, inquit S. Hilarius , *ad simplicitatem puerorum ; quia in ea collocati speciem humilitatis Dominicæ circumferemus*.

Si igitur ad hanc puerorum simplicitatem aspiremus , intueamur , quo pacto , Christus Dominus infans omnia prædicta puncta tam egregie observaverit ; & qui eum imitari Tirones debeant.

II. Primus igitur auctus simplicitatis puerilis est : *Patrem sequuntur , Matrem amant , dictis credunt , & quod audiunt , verum habent*. Et quæ ad verbum vel nutum obediunt : præluxit nobis Christus infans , obediens Patri æterno in omnibus in nativitate , in vita , in prædicatione , in passione , in morte crucis : *Non veni*, ait , *ut faciam voluntatem meam , sed ejus , qui misit me Patrem*. Joan. 6. 38. *In capite Libri scriptum est de me ; ut faciam Deum voluntatem tuam*. Tunc dixi : *ecce venio*, ad Hebr. 10. 7. *Ecce venio in carnem : ecce venio in stabulum ; ecce venio in crucem*. O luculentum simplicitis & perfectæ obedientiæ exemplum ! Similiter B. V. obediit & S. Josepho in

II.
Patrem
sequi.

C

omnibus. *Erat enim subditus illis.* Luca 2.

Novitiis Societatis JESU, primo loco, hoc amplectendum est: *Patrem sequuntur*; id est iudicium proprium mortificent, & Directorem seu Instru-ctorem suum cœcè sequuntur; quemad- modum cœcus puerum ducem suum; non quaerendo causas, cur hoc illudve mandetur. Quemadmodum Christus Dominus non interrogavit, cur nasci deberet non in palatio; sed in stabulo: cur mori in ligno, & non in lecto? Et quemadmodum Apostolus Paulus, suæ conversionis initio. Actuum c. 9. *Aper- tis oculis nihil videbat.* Et: *Vade ad Ana- niam, ibi dicitur tibi, quid te oporteat fa- cere.* q. d. Si vis esse Apostolus, & vir perfectus, oportet te quasi cœcum esse, & nihil videre: oportet te vadere ad Ananiam, ejusque manibus te totum tradere; deinde Petro te subicere; hoc enim est primum fundamentum perfe- ctæ conversionis, & quasi primus lapis, sublimis cujusdam Apostolatûs, simpli- citer ambulare, simpliciter sequi, sim- pliciter obedire: nunquam inquirere, cur hoc potius, quàm istud aliud jubea- tur; cur iste & non ego adhibeatur: cur iste mihi præponatur. Nihil horum sim- plex cogitat: *Aperitis oculis nihil videbat* Paulus. Ita gerere se oportet Novitios: oculi quidem illorum sint aperti, vi- deantque hæc vel illa fieri; sed ita oculo- rum, quasi ligentur & contineantur, ut rerum causas & differentias non videant: ita confusè cernant, ut nullam colorum varietatem discernant; sed omnia dispositioni & ordinationi Superioris relinquunt, illique se totos commit-

tant. Atque hoc est instar puerorum, Patrem sequi simpliciter: & aperti oculis nihil videre. Hoc est implere illud Apostoli: *Si quis inter vos videtur sapiens esse; stultus fiat, ut sit sapiens.* 1. Corinth. 3. 18. Bene ait, *videtur sapiens esse, non ait, est*: Sic mundani videntur sibi sapere; sed verè non sapiunt, nisi illi fiant.

III. Alterum simplicitatis puerili- actum, assignat S. Hilarius: *Proximo vel- le malum ne sciunt, non oderunt, non infa- lesunt*: Sed suæ charitate & humilitate præditi. *Simplicitas*, ut ex S. Chrysostomo docet S. Albertus M. in Paradiso c. 30. *Est neminem ledere; sed omnibus proficere.* Verba illa Christi, Matth. 10. 16. *Estote prudentes sicut serpentes, & simplices ut columba.* Ex græco *ἀεγασσι*, sine cornu, sine vindicta, sine noxa, id est innocentes & innoxii, exponit S. Basilias. S. Hieronymus explicat: *Ut per prudentiam devitent insidias, & per simplicitatem malum non faciant; columba enim sine ar- ret, nec ulli nocet, sine rothro, sine unguibus.* Hæc virtus vel maxime in Christo resplenduit, quem enim ille unquam læsit? cui non profuit? Bethlehæm te excludunt hospicio, coguntque ad ole- dum pecudum divertere stabulum; non malè vult, non irascitur, non imprecatur, non odit. Herodes persequitur & vitæ innocentis insidiatur: non vindictam parat, non ulciscitur, vitam adimendo, quia malum velle nescit.

Idem imitandum Societatis JESU Tironibus: conversionis initio, non omnis ita linguam frenare didicit statim; ut non imprudens verbum exci- dat, quod charitatem lædat nonnulli-

filiius, perfectionis avidus est, non te-
la retroquet, non odit; valle malum
nescit. Simplex ut columba, sine cor-
na, sine noxa, & similia agit, dum factis
nonnunquam charitas aliquantulum
paritur. Theophylactus & Euthymius
asserunt, columbas, licet pullis orben-
tur, tamen ad eisdem redire lares &
Dominos: sic ergo Christus Dominus
induare voluit Apostolis: Vos Apo-
stoli mei ita quoque nolite esse memo-
res injuriarum vobis factarum; sed pla-
cidi & amantes redite ad eos juvandos
& convertendos à quibus laesi, vexati-
que estis. Idem igitur imitandum est
Religiosis: nulli malum pro malo red-
dentes; sed vincentes in bono malum.
Hoc enim postulat simplex sinceritas,
& sincera charitas.

IV. Tertius simplicitatis actus est; ut
loquitur S. Hilarius, non falsum dicere,
Non mentiri. Simplicitas enim, ut ait S.
Albertus M. in Paradiso c. 30. *Est vir-
tas, quæ quis hypocrisis, duplicitem &
multiplicitatem vitat. Simplicitas est vir-
tas, quæ quis talem se exterius verbis &
factu exhibet, qualis interior est. Simpli-
citas est virtus, quæ ab omni astutia, & do-
lo, & fraude, & non necessaria ad vitium
multitudine, aliena est.* Hæc virtus vel
maximè fulget in Christo Infante, Ipse
est *Via, Veritas & Vita*: nec ullum in-
ventum est in ore ejus mendacium, nul-
la simulatio, nulla fraus, nulla falsitas,
nulla hypocrisis, sed summa in eo sin-
ceritas, candor & simplicitas refulget.

Tironi Societatis cum primis in hoc
puncto imitanda Christi simplicitas &
sinceritas, vitandæque fraus, dolus, du-
plicitas, multiplicitas, hypocrisis, men-

dacium, aliæque omnia simplicitati re-
pugnantia. *Nisi efficiamini sicut parvuli,
non intrabitis in regnum calorum.* Multò
minus ad culmen perfectionis eluctabi-
mini. Totum ergo hoc simulationis
fermentum, mox ab ipso conversionis
initio penitus exhaustiendum & eva-
cuandum est. Præclare S. Chryso-
stomus Orat. 10. in 1. Corinth. 3. in illa
verba: *Si quis videtur inter vos sapiens esse,
stultus fiat ut sit sapiens*; ait: *In externa
(mundana scilicet) sapientia, nisi totum
exemeris, & verteris mentem, & non secus
atque rudis, te præberis fidei; nihil præ-
clarum exactè scies.* Si in mente tua re-
manferit getmen hujus pravæ radice,
politix mundanæ, sapientix tertanæ,
duplicitalis, simulationis, hypocrisis;
eradica, pedibus contere; aliàs in via
spiritus proficere te est impossibile Nisi
sine discursu, sine examinandi volunta-
te, & sine dijudicatione, sinas te regi,
tanquam simplex & improvidus pueri.
*Nisi non secus atque rudis te præberis fidei,
nihil præclarum exactè scies.* Dic mihi:
sentine in pectore tuo vigorem quen-
dam & ardorem spiritus? Non. Sentine
notabile in corde tuo virtutes sume-
re incrementum? Non. Unde censet
hoc ipsum procedere? Aliunde non,
quàm ex eo, quòd nondum totaliter
abnegasti hoc proprium judicium; nec
execrabilem hanc politiam proscripsi-
sti penitus. Ac proinde, *In externa sa-
pientia, nisi totum exemeris, nihil præcla-
rum exactè scies. Si quis inter vos videtur
sapiens esse, stultus fiat, ut sit sapiens;* ait S.
Paulus.

Neque credatis hanc doctrinam ab
Apostolo inchoaram, longè antè, hoc
C 2 mentis

mentis suæ arcæm stabiliverat, & manifestaverat Deus. *Sapientia edificavit sibi Domum.* Proverb. 9. 1. Sapientia voluit esse aliquando Architecctrix, sumptu in manus scalpella & malleos, & edificavit domum præclaram: excidit in ea columnas septem: deinde voluit etiam exercere officium Architrictini: stravit enim quasi mensam regiam, *miscuit vinum & proposuit mensam:* neque pro se sola, hoc palatium struxit ac mensam stravit; sed pro multorum bono: Nam *miscit ancillas suas, & vocavit ad arcem & mania Civitatis.* Verùm quosnam, obsecro, ad hanc arcem, domum & mensam evocavit? *Si quis est,* inquit, *sed quis? An castus? An orationi deditus? An jejuniis addictus? Non. Sed si quis est parvulus, veniat ad me: & insipientibus locuta est: Venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod miscui vobis.* Quasi dicat: Estne puer aliquis? Estne aliquis, qui depositâ humanâ sapientiâ simpliciter vivit? Ille veniat, ad habitandum cum Sapientia vera & æterna, ac sanctitate repleatur: non requiruntur initio conversionis in te excelsa oratio & contemplatio, non ardentia martyrii desideria. Sed veni, modò sis puer. *Si quis est parvulus veniat: & insipientibus locuta est: Venite, & comedite.* Modò habeas simplicitatem innocentem & hu-

milem, sufficit. *Dives in simplicitate, dives in Deo est,* ait S. Ambrosius c. 14. de Nabothe.

Quæ cum ita sint, Dilectissimi, alluminate hunc Puellum pro streua. Et aspiciate illum, cum Patrosibus & Magis, & hanc primam ab eo discite lectionem; innocentem, & humilem simplicitatem, sine qua, nondum fundamentum perfectionis locatum est. 2. Relinquitte iudicium proprium & voluntatem vestram; & Pauli exemplo aperitis oculis non videte, non diiudicate, non examinante majorum imperia, sed simpliciter obedite: cæcè sequimini eorum ductum; & ab eorum iussis non declinate. 3. Nescite proximo velle malè, sed omnibus suaves, amabiles & beneficos vos exhibete. 4. Omnem humanam & politicam sapientiam deponite, omnem duplicitatem, simulationem, hypocrisis, fraudem, dolum, & mendacium fugite: sic eritis dispositi ad veram sapientiam & disciplinam Christi; apti ad domum & mensam divinæ Sapientie: quod si verò ab ea deflexeritis, & *insipientiamini sicut parvuli,* simplices, innocentes, obedientes, *non intrabitis in regnum celorum.* Matth. 16. Neque in Domum sapientie, perfectionis & sanctitatis.

